

คู่มือ กองทุนธนาคารขยะตำบลดงมูลเหล็ก
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

โดย
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
องค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก
โทร. ๐๕๖-๗๑๒๙๑๕

คำนำ

ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจในการจัดการมูลฝอย โดยมีหน้าที่เก็บขนและกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในเขตพื้นที่ และกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นต้องรณรงค์สร้างความรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการลดปริมาณและคัดแยกมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดมูลฝอย นั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก ได้จัดตั้งกองทุนธนาคารขยะตำบลดงมูลเหล็กขึ้น เพื่อเพื่อสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการคัดแยกขยะลดปริมาณขยะก่อนนำเข้าสู่กระบวนการกำจัดขยะอย่างถูกวิธี ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะโดยชุมชนและรวมถึงสวัสดิการค่าตอบแทนกิจกรรมให้สมาชิกกองทุนฯ ในการนี้เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจจึงจัดทำคู่มือกองทุนธนาคารขยะตำบลดงมูลเหล็ก หวังว่าจะเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อขยายพื้นที่และเป็นต้นแบบในการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางได้ หากมีข้อผิดพลาดประการใดคณะผู้จัดและจะนำกลับไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
อบต.ดงมูลเหล็ก

สารบัญ

เรื่อง

๑. หลักการและแนวคิด ๑
๒. วัตถุประสงค์ ๒
๓. แนวทางการจัดตั้งกองทุนธนาคารคัดแยกขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓
๔. วิธีดำเนินการดำเนินงานของกองทุนธนาคารขยะ ๓
๕. ผลการดำเนินงานของกองทุนธนาคารขยะตำบลดงมูลเหล็ก ๑๒

หน้า

กองทุนธนาคารขยะตำบลดงมูลเหล็ก

๑. หลักการและแนวคิด

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจในการจัดการมูลฝอย โดยมีหน้าที่เก็บขนและกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในเขตพื้นที่ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ซึ่งกระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยตามพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยข้อ ๕ ของประกาศฉบับนี้ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นต้องรณรงค์สร้างความรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการลดปริมาณและคัดแยกมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดมูลฝอย

องค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก ได้ทำการศึกษารูปแบบวิธีการในการลดปริมาณขยะและคัดแยกขยะมูลฝอยจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ พบว่า การจัดตั้งกองทุนธนาคารขยะเพื่อคัดแยกขยะแล้วนำไปจำหน่าย นำเงินที่ได้จากการจำหน่ายไปใช้เพื่อประโยชน์แก่สมาชิกกองทุน ซึ่งดำเนินการอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งจะเป็นประโยชน์แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ที่จะนำไปใช้เป็นแบบอย่าง ในการดำเนินการ จึงได้ถอดบทเรียนแนวทางการดำเนินการคัดแยกขยะที่ต้นทาง กองทุนธนาคารขยะนี้ขึ้น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ นำไปใช้ศึกษาและเป็นแนวทางในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการคัดแยกขยะ

๒.๒ เพื่อลดปริมาณขยะก่อนนำเข้าสู่กระบวนการกำจัดขยะอย่าง

ถูกวิธี

๒.๓ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะโดยชุมชน

๒.๔ เพื่อจัดสวัสดิการค่าฌาปนกิจศพให้สมาชิกกองทุนฯ

๓. แนวทางการจัดตั้งกองทุนธนาคารขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนและดำเนินการให้ชุมชนร่วมกันจัดตั้งกองทุนธนาคารขยะ โดยสามารถดำเนินการได้ดังนี้

๓.๑.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดประชุมทำความเข้าใจกับชุมชน เสริมสร้างความรู้ในวิธีการบริหารจัดการการคัดแยกขยะ การจัดจำหน่าย การดำเนินกิจการของกองทุน สวัสดิการที่ได้รับ รวมทั้งสร้างจิตสำนึกในการลดปริมาณและคัดแยกขยะ

๓.๑.๒ เมื่อชุมชนมีความเข้าใจในเรื่องการจัดการคัดแยกขยะแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับชุมชนจัดตั้งกองทุนธนาคารคัดแยกขยะ

๓.๑.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการกองทุนธนาคารขยะ ดังนี้

- มีระเบียบกองทุนธนาคารขยะตำบลลงมูลเหล็ก
- มีคณะกรรมการกองทุนธนาคารขยะตำบลลงมูลเหล็ก
- มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเบิกเงินถอนเงิน
- มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการการเงิน
- มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางในการจัดซื้อ
- มีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการรับซื้อขยะ

๔. วิธีดำเนินการเงินงานของกองทุนธนาคารขยะ

๔.๑ การสมัครเป็นสมาชิก

- ผู้สมัครต้องมีชื่อในทะเบียนบ้านของครัวเรือนนั้นและอยู่ในเขตตำบลลงมูลเหล็ก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์
- ให้ครอบครัวที่ประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกยื่นใบสมัครได้ที่ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลลงมูลเหล็ก ทุกวันจันทร์ – ศุกร์ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ น. – ๑๖.๓๐ น. พร้อมเอกสาร สำเนาบัตรประชาชน/สำเนาทะเบียนบ้าน

๔.๒ สิทธิการรับเงินค่าฌาปนกิจ

ในระเบียบนี้ให้ครอบครัวที่เป็นสมาชิกกองทุนธนาคารขยะตำบลลงมูลเหล็กมีสิทธิได้รับเงินค่าฌาปนกิจศพฯ ละ ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) โดยต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- ต้องเป็นสมาชิกกองทุนธนาคารขยะตำบลลงมูลเหล็ก ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน
- สมัครเป็นสมาชิกใหม่แรกเข้าเป็นจำนวนเงิน ๕๐๐ บาท
- สมาชิกในครอบครัวที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของผู้สมัครสมาชิกกองทุนธนาคารขยะตำบลลงมูลเหล็ก หรือกรณีสมาชิกครัวเรือน ย้ายเข้าทะเบียนบ้านต้องไม่น้อยกว่า ๖ เดือน **ยกเว้น** นักเรียน นักศึกษา หรือ ทหารเกณฑ์ ที่มีความจำเป็นต้องย้ายออกจากทะเบียนบ้าน ไปอยู่ในทะเบียนบ้านต้นสังกัด ให้มีสิทธิรับเงินค่าฌาปนกิจศพ แต่เมื่อครบกำหนดเรียนจบหรือปลดประจำการต้องย้ายกลับภูมิลำเนาโดยทันที
- หลังจากเป็นสมาชิกแล้วต้องนำขยะมาขายและให้มีเงินในบัญชีไม่ต่ำกว่า ๓๐๐ บาท หากไม่ครบ ๓๐๐ บาท ให้สามารถนำเงินมาสมทบให้ครบตามจำนวนเงินข้างต้นดังกล่าวได้ จึงจะมีสิทธิรับเงินค่าฌาปนกิจศพโดยได้รับเงิน

ค่าฌาปนกิจศพฯ ละ ๑๐,๐๐๐ บาท และสมาชิกจะถูกหักเงินค่าฌาปนกิจศพจากบัญชีสมุดคู่ฝากของสมาชิกโดยค่าฌาปนกิจศพที่สมาชิกทุกคนต้องเสียคิดจากเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท หาดด้วยจำนวนสมาชิกทุกคน

- สมาชิกต้องมีการขายขยะให้กับกองทุนธนาคารขยะตำบลดงมูลเหล็กอย่างน้อย ๑ ครั้ง ภายในระยะเวลา ๒ เดือน จึงจะมีสิทธิได้รับเงินค่าฌาปนกิจ

๔.๓ การขอรับเงินค่าฌาปนกิจ

- ผู้ขอรับเงินแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบสิทธิ และเงินคงเหลือในบัญชี
- ผู้ขอรับเงินเขียนเอกสารคำร้องขอรับเงิน พร้อมผู้นำชุมชนรับรองข้อมูลความถูกต้อง
- ครอบครัวที่เป็นสมาชิก ประสงค์ที่จะขอรับเงินค่าฌาปนกิจศพ จะต้องยื่นเอกสารดังนี้
 - (๑) คำร้องขอรับเงินค่าฌาปนกิจศพ
 - (๒) ใบมรณะบัตรของผู้เสียชีวิต/ใบรับรองการเสียชีวิตของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
 - (๓) สำเนาบัตรประจำตัวผู้ยื่นคำขอ
 - (๔) สำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียชีวิต
 - (๕) สำเนาทะเบียนบ้านของผู้เสียชีวิต

๔.๔ ขั้นตอนการดำเนินการออกับซื้อขยะรีไซเคิล

- กองสาธารณสุขดำเนินการกำหนด วัน และเวลา ในการออกับซื้อขยะแบ่งออกเป็น ๒ โซน ดังนี้
 - (๑) โซนเหนือ (หมู่ ๖,๗,๘,๑๐,๑๑)
 - (๒) โซนดงมูลเหล็ก (หมู่ ๑,๒,๓,๔,๕,๘)
- จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ประชาสัมพันธ์ และจัดเตรียมสถานที่/นักประชาสัมพันธ์ประกาศเสียงตามสาย
- ทำบันทึกแจ้งเจ้าหน้าที่ อบต.ผู้รับผิดชอบตามคำสั่งออกดำเนินการรับซื้อขยะแต่ละหมู่บ้าน
- กองสาธารณสุขจัดเตรียมเอกสารและอุปกรณ์การออกับซื้อ ดังนี้ ใบกำหนดราคาซื้อ/ใบฝากเงิน/สมุดบัญชีสมาชิก/ตาชั่ง/ถุงบรรจุขยะ
- วันออกับซื้อขยะ แจ้งเจ้าหน้าที่รับอุปกรณ์/เงินค่าอาหารกลางวันคนละ ๓๐ บาท
- ออกับซื้อตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐น.-๑๒.๐๐ น. โดยให้สมาชิกผู้มาขายขยะจับบัตรคิว
- สมาชิกแจ้งชื่อ-นามสกุลแก่เจ้าหน้าที่ และชั่งขยะรีไซเคิล
- เจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบราคาขยะ และออกใบเสร็จให้แก่สมาชิก
- ดำเนินการสรุยอดลงสมุดให้แก่สมาชิก หากเงินไม่ครบ ๓๐๐ บาท แจ้งให้สมาชิกสมทบเงินเพื่อรักษาสิทธิ

๔.๕ การออกรับซื้อขยะรีไซเคิล

กองทุนธนาคารขยะในพื้นที่หมู่ 1 ตำบลดงมูลเหล็ก

จุดรับซื้อ : ศาลาประชาคมหมู่ที่ 1 ตำบลดงมูลเหล็ก

กองทุนธนาคารขยะในพื้นที่หมู่ 2 ตำบลดงมูลเหล็ก

จุดรับซื้อ : อบต.ดงมูลเหล็ก

๔.๕ การออกรับซื้อขยะรีไซเคิล(ต่อ)

กองทุนธนาคารขยะในพื้นที่หมู่ 3 ตำบลดงมูลเหล็ก

จุดรับซื้อ : ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ตำบลดงมูลเหล็ก

กองทุนธนาคารขยะในพื้นที่หมู่ 4 ตำบลดงมูลเหล็ก

จุดรับซื้อ : ศาลาประชาคมหมู่ที่ 4 ตำบลดงมูลเหล็ก

๔.๕ การออกรับซื้อขยะรีไซเคิล(ต่อ)

กองทุนธนาคารขยะในพื้นที่หมู่ 7 ตำบลคงมูลเหล็ก

จุดรับซื้อ : โรงเรียนบ้านลำป่าสักหมู่ที่ 7 ตำบลคงมูลเหล็ก

กองทุนธนาคารขยะในพื้นที่หมู่ 8 ตำบลคงมูลเหล็ก

จุดรับซื้อ : ศาลาประชาคมหมู่บ้านหมู่ที่ 8 ตำบลคงมูลเหล็ก

๔.๕ การออกรับซื้อขยะรีไซเคิล(ต่อ)

กองทุนธนาคารขยะในพื้นที่หมู่ 9 ตำบลคงมูลเหล็ก

จุดรับซื้อ : ศาลาประชาคมหมู่บ้านหมู่ที่ 9 ตำบลคงมูลเหล็ก

กองทุนธนาคารขยะในพื้นที่หมู่ 10 ตำบลคงมูลเหล็ก

จุดรับซื้อ : ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 10 ตำบลคงมูลเหล็ก

๕. ผลการดำเนินงานของกองทุนธนาคารขยะตำบลดงมูลเหล็ก

- ปัจจุบันมีสมาชิกกองทุนธนาคารขยะ จำนวน ๔๐๕ คน หักค่าศพของสมาชิกรายละ ๒๘ บาท
- ระเบียบกองทุนธนาคารขยะตำบลดงมูลเหล็ก
- จ่ายเป็นเงินค่าสวัสดิการฌาปนกิจให้แก่ครอบครัวของสมาชิกจำนวน ๕๙ ราย รายละ ๑๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นจำนวนเงิน ๕๙๐,๐๐๐ บาท
- ปริมาณขยะในพื้นที่ลดลง รวมถึงประชาชนเข้าใจและตระหนักในการคัดแยกขยะจนเกิดเป็นสวัสดิการให้แก่ครอบครัวได้
- เป็นแหล่งศึกษาดูงานเพื่อเป็นแนวทางจัดตั้งกองทุนธนาคารขยะในพื้นที่ต่างๆ
- ได้รับการมีส่วนร่วมในชุมชนในการส่งเสริมการคัดแยกขยะ และสร้างเสริมรายได้ให้แก่อาชีพผู้รับซื้อของเก่าในพื้นที่ตำบลดงมูลเหล็ก

